

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОДАТКОВИЙ
ПРОСТІР: ПРІОРИТЕТИ
ТА СУСПІЛЬНІ ЦІННОСТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

*IV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції*

7 листопада 2013 р.

Міністерство освіти і науки України
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
Луганська обласна державна адміністрація
Територіальні органи Міністерства доходів і зборів України
в Луганській області
Луганська міська рада
НАН України Луганська філія Інституту економіко-правових досліджень
ДУ НДІ соціально-трудових відносин
Новосибірський державний університет економіки та управління
Курська філія фінансового університету при Уряді РФ
ПОУ ВПО «Іжевський інститут управління»
College of Dunaújváros
L&J Techtrading Sp. z o.o.
Університет «Професора доктора Асена Златарова»
Громадська організація «Фонд розвитку науки Луганщини»

*Присвячується 10-річчю
кафедри оподаткування СНУ ім. В. Даля*

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
IV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОДАТКОВИЙ
ПРОСТІР: ПРІОРИТЕТИ ТА
СУСПІЛЬНІ ЦІННОСТІ**

7 листопада 2013 р.

Луганськ 2013

УДК 336.221:364
ББК 65.261.44-18
Н 35

Голова редакційної колегії:
Голубенко О.Л. – д.т.н., проф.

Члени редакційної колегії:

Калінеску Т.В. – д.е.н., проф., Рамазанов С.К. – д.е.н., д.т.н., проф.,
Антіпов О.М. – к.е.н., проф., Заблюдська І.В. – д.е.н., проф.,
Мельник С.В. – к.е.н., директор ДУ НДІ соціально-трудоких відносин,
Павлов К.В. – д.е.н., проф. (Росія), Глинецький В.В. – д.е.н., проф. (Росія),
Дремова Л.А. – к.е.н., проф. (Росія), Феоктистова Т.В. – к.е.н., доц. (Росія),
Іванка Йонова – к.е.н., проф. (Болгарія), Юзеф Закжевські – к.е.н. (Польща),
Людмила Левашова – к.е.н. (Польща),
Борис Сегаль – доктор філософії, к.псих.н., проф. (Угорщина)

Н 35 **Національний податковий простір: пріоритети та суспільні цінності** : Тези доповідей IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 7 листопада 2013 р. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2013. – 186 с.

Висвітлено теоретичні та практичні аспекти сучасного податкового простору України на основі орієнтирів суспільного розвитку. Приділено увагу вирішенню проблем гармонізації податкової системи України в умовах євроінтеграційних процесів. Розглянуто питання ідентичності національної податкової уніфікації соціальним цінностям. Розкрито дискусійні питання, що виникають під час забезпечення бюджетно-податкової безпеки та запобігання соціальним загрозам. Рекомендовано використовувати при розробці національної податкової стратегії інструменти збалансування рівня податкового навантаження між усіма регіонами України. Запропоновано заходи щодо стимулювання митної діяльності України.

УДК 336.221:364
ББК 65.261.44-18
© Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля, 2013

Секція 1

ПОДАТКОВИЙ ПРОСТІР СУЧАСНОСТІ: ОРІЄНТИРИ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ

*Антіпов О.М., Кулєшина М.І.,
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля, м. Луганськ*

ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ: МЕХАНІЗМ ВИЯВЛЕННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Одним з найголовніших та непростих завдань для будь-якої держави на сьогоднішній день є створення ефективної податкової системи, яка б гармонійно поєднувала як інтереси платників податків, так і держави. Оскільки остання має за головну мету максимально наповнити бюджет за рахунок податків, тоді як платники податків прагнуть звести до мінімуму відрахування на сплату податків. Платники податків завжди шукають як законні, так і незаконні шляхи уникнення податкового тягара. Необхідно виділити основний мотив прагнення знизити податковий тягар – небажання людини віддавати частину власного майна. Саме з цієї причини можна пояснити масовий характер ухилення від сплати податків, тож проблема правопорушень в податковій сфері та боротьба з нею завжди була, є і буде актуальною. Отже, для протистояння податковим правопорушенням важливим завданням для держави є удосконалення та застосування ефективного податкового контролю.

Питання щодо податкового контролю та механізму виявлення правопорушень досліджували у своїх працях такі вітчизняні вчені, як М. В. Кізло та Р. В. Росоха [1, с. 203-209]; Т.В. Ка-

Забезпечення інноваційної праці неможливе без розвитку підприємств. Економічні проблеми стимулювання розвитку підприємств пов'язані зі зростанням рівня інфляції, кризою платіжної системи, нестабільністю валютного ринку, нестабільністю податкової системи, відсутністю сприятливого кредитування та зменшенням обсягів реалізації продукції і як наслідок породжують соціальні проблеми.

Соціальні проблеми стимулювання розвитку підприємства пов'язані з задоволенням соціальних потреб працівників, таких як поліпшення умов праці, побуту працівників і членів їхніх сімей, соціально-культурного обслуговування тощо. Соціальний захист працівників на виробництві [1, с. 59-61] охоплює такі напрямки: створення безпечних умов праці, які б давали можливість заробляти кошти для гідного існування та виключали отримання травм та професійних захворювань працівників на виробництві; запровадження необхідних заходів щодо охорони праці та соціального захисту громадян у випадку професійних захворювань та нещасних випадків, доступ громадян до національних систем охорони здоров'я, реабілітації та професійної освіти; забезпечення працівників та членів їхніх сімей прожитковим мінімумом матеріальних засобів у разі безробіття, втрати або зниження доходу внаслідок хвороби, народження дитини, нещасного випадку в побуті, виробничої травми або професійного захворювання, інвалідності, старості, втрати годувальника.

Специфіка інноваційного розвитку визначає структуру персоналу підприємства, складовими якого є: наукові та науково-технічні кадри, науково-допоміжний і обслуговуючий персонал, виробничий та адміністративно-господарчий персонал. Оскільки в усіх видах інноваційної діяльності зростає елемент творчих розумових зусиль, то проблематика мотивації праці набуває дедалі більшого значення.

Розв'язання цих проблем дозволить створити сприятливі умови щодо забезпечення інноваційної праці, яка в свою чергу забезпечить підвищення продуктивності праці, ефективності виробництва.

Інноваційний капітал нації – це не просто здобутки неординарних особистостей – політичних і державних діячів, науковців, освітян, митців, промисловців тощо, це складний механізм, що потребує постійної підтримки з боку суспільства і держави, дієвого піклування про стан науки, освіти, соціально-культурної сфери, а також ефективного використання, широкого впровадження інтелектуальних здобутків у практику суспільно-політичного, економічного та духовно-культурного життя української нації.

В розвинутих країнах світу випереджальними темпами здійснюються інвестиції в людський капітал, що підкреслює значимість людського фактору та розуміння боротьби за інтелект у будь-якій сфері діяльності. Це забезпечується інвестиціями в освіту [2, с. 55-61], охорону здоров'я, соціальним забезпеченням державою і приватними фірмами, які випереджали інвестиції в основний капітал: в 1970 році – в 2 рази, в 1980 році – в 3 рази, в 2004 році – в 4 рази. Аналітики фіксують також, що в розвинутих країнах доля заробітної плати в ВВП складає 45-60%, а в Україні – 26 %, тобто вдвічі менше.

Згідно досліджень провідних фахівців та наукових співробітників ННЦ [3, с. 180-185] обсяг доданої вартості, яку людина створює протягом трудового життя для формування та розвитку нових поколінь, тобто для самовідтворення людини, за 40 років трудової діяльності складає – 2384,0 тис. грн., із розрахунку виробництва ВВП за рік на одну особу - в обсязі 59,6 тис. грн. Загальна сума інвестицій у людський капітал у розрахунку на одну людину від її народження до отримання вищої освіти, включно, з витратами суспільства на охорону здоров'я протягом середньої тривалості життя становить 777,0 тис. грн. Тобто, інвестиції у людський капітал у розрахунку на одну особу втричі окупаються створеною нею валовою доданою вартістю. А якщо виходити з вартості ВВП за ринковими цінами, то відповідно у 6,9 разів. Таким чином, інвестиції в людський капітал мають бути пріоритетним напрямом державної політики, оскільки тільки здорова

кому законодавстві з метою його гармонізації з нормами права ЄС. Багато невизначеностей існує й стосовно встановлення точного змісту актів ЄС, з якими потрібно гармонізувати українське законодавство [6].

В результаті податкової гармонізації в Україні: зменшено кількість податків (замість 29 загальнодержавних та 14 місцевих обов'язкових платежів було запроваджено відповідно 18 та 5 платежів) та звільнень від оподаткування, знижено податкові ставки (в 2014 році ставка ПДВ має знизитися до 17 %, а ставка податку на прибуток – до 16 %), розширено базу оподаткування, істотно поліпшилася практика адміністрування податків, відбулося скорочення кількості контролюючих органів та зменшення тривалості податкових перевірок. Протягом останніх років зазначені позитивні тенденції набули більшої цілеспрямованості й динамічності. Так, з набранням чинності ПКУ відбувається впорядкування нормативної бази, змінено більше 20 законів та понад 50 підзаконних нормативно-правових актів.

Отже, виходячи з вищесказаного, стає зрозумілим, що глобалізація світогосподарських зв'язків об'єктивно породжує необхідність гармонізації національних податкових систем. Однак податкова гармонізація на глобальному рівні реально стає потрібною лише у тій мірі, в якій складається світове господарство як особлива органічна цілісна система.

Література

1. Гармонізація національних податкових систем у світовій економіці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bookbrains.com/book_125_chapter_22_3.5_Garmon%D1%96za%D1%81%D1%96ja_na%D1%81%D1%96onaln_podatkovikh_sistem_u_sv%D1%96tov%D1%96jjeconom%D1%96%D1%81%D1%96.html.
2. Гармонізація податкових систем в умовах євроінтеграції. Україна – ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://centrналog.blogspot.com/2012/10/blog-post_9544.html.
3. Гармонізація податкового законодавства України з законодавством європейських співтовариств про непряме оподаткування [Елект-

- ронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pandia.ru/text/77/384/93383-2.php>
4. Гармонізація податкового законодавства у країнах Європейського Союзу: досвід для України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/book/StrPryor/8/14.pdf>
 5. Гармонізація податкового законодавства України з законодавством країн ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evp/2011_2_1/Pokataye.pdf
 6. Гармонізація податкового законодавства: українські реалії: [монографія] / [Білецька Г. М., Кармаліта М. В. Куц М. О. та ін.]. – К.: Алерта, 2012. – 222 с.
 7. Цінності та особливості українського національного характеру [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.textreferat.com/referat-10041.html>

Карамушко Н.А.

*ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», м. Луганськ*

ІННОВАЦІЙНА ПРАЦЯ ЯК КРИТЕРІЙ СУСПІЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ

Важливою передумовою виходу України з економічної кризи, забезпечення економічного зростання в умовах формування економіки знань є розвиток інноваційної праці. Інноваційна праця – це діяльність колективу, спрямована на забезпечення доведення науково-технічних ідей, винаходів (новацій) до результату, придатного до практичного застосування та реалізації їх на ринку з метою задоволення потреб суспільства в конкурентоспроможних товарах і послугах та передбачає створення комплексу наукових, організаційних, технологічних, фінансових та комерційних заходів, що призведуть до створення інновацій.

людина, що має належний професійний та інтелектуальний рівень може забезпечити ефективність суспільного виробництва.

Важливим інструментом державної підтримки наряду з прямим фінансуванням є стимулювання інноваційної діяльності через податкову систему. В загальному виді можна виділити три групи податкових інструментів, що стимулюють інновації:

– звільнення від податків державних і приватних некомерційних організацій (податки на додану вартість, майно, землю, а також відміна митних зборів при імпорті наукового обладнання);

– податкові пільги, які стимулюють компанії до збільшення витрат на дослідження та розробки;

– податкові пільги для компаній на ранніх етапах їх діяльності.

Податкові інструменти, що стимулюють інвестиції у сферу НДДКР з боку приватного бізнесу, безпосередньо пов'язані з податком на прибуток та діляться на дві категорії: податкові пільги (інвесторам дозволяється вираховувати витрати на проведення наукових досліджень і розробок з оподаткованого доходу або прибутку) та податковий кредит (інвесторам дозволяється вираховувати зазначений відсоток витрат на проведення наукових досліджень і розробок з оподаткованого доходу або податку на прибуток). Одним із існуючих варіантів податкових пільг є право на прискорену амортизацію наукового обладнання.

Література

1. Калінеску Т.В. Інновації у соціально-економічному розвитку підприємств регіону: монографія / Т. В. Калінеску, О. О. Недобєга, М. О. Наталенко. – Луганськ: вид-во СЛУ ім. В. Даля, 2012. – 272 с.
2. Щетинин В. Человеческий и вещественный капитал: общность и различие / В. Щетинин // МЭ и МО. – 2008. – №8. – С. 55-61.
3. Якуба К.І. Особливості інвестицій у людський капітал / К. І. Якуба // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. – 2013. – №5. – С. 180-185.

*Корецька-Гармаш В.О., Риков І.В.,
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля, м. Луганськ*

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Податкова система є інструментом державного регулювання економіки, що дозволяє вилучати на постійній основі певну частину приватних доходів юридичних та фізичних осіб на користь держави, перерозподіляючи таким чином створений у суспільстві продукт. Натомість платники податків очікують від держави надання відповідних послуг та якісного виконання своїх функцій. Тому завдання держави полягає в тому, щоб створити таку податкову систему, яка б утримувала баланс інтересів «людина – держава» у стані стабільності, а не конфліктності, і була справедливою.

Світовий досвід свідчить, що найоптимальніший рівень сукупного оподаткування знаходиться в межах 30% [1, с. 56]. Найрозвинутішою у світі є економіка Сполучених Штатів Америки, де сукупний рівень оподаткування не перевищує 33% [2, с. 12]. У країнах, де він досягає 40% (Німеччина) або 45–50% (Швеція, Фінляндія) [3, с. 47], починає зростати державний борг, знижується ефективність економіки, виникає таке явище, як соціальний паразитизм. Сьогодні країни із високою нормою вилучення доходів змушені трансформувати систему оподаткування, оскільки існуюча вже вичерпала себе. Податкові реформи, що проводяться в розвинутих європейських країнах, спрямовані на лібералізацію системи оподаткування з метою запобігання відтоку капіталу і кваліфікованих спеціалістів.

Ідеальна податкова система не функціонує в жодній країні світу. Постає закономірне запитання: чому? А тому що просто не існує моделі ідеальної податкової системи, яка позбавлена будь-яких недоліків. Громадяни країни завжди незадоволені